

krat, prilog.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 4. oktobra 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 116.

Dr. Fran Windischer:

Gospodarska podjetnost pri nas.

Dejstvo je, da je prinas opazati resno stremeljenje po gospodarski povzdigi. Vesel pojav pozdravljamo posebno tam, kjer vidimo naše ljudi, ki snujejo in gradijo. Nič zato, če je začetek majhen. Najbolj zdrava domača podjetja so tista, ki so se razvijala postopoma in rasla takorekoč iz sebe po svojih močeh. Kredit je lepa stvar, ali kdor se predaleč izteguje in zapade v prevelike obveze pri upniku, je ipak v trpki odvisnosti. Gotovo bi si želeli še dokaj večje domače podjetnosti ne samo po družbah in združbah, marveč pri posameznih gospodarjih. Ni prav veselo dejstvo, in ga tudi gospodarsko ni pozdravljati kot srečno, da se manjša število zasebnih gospodarjev in da oklep in obod družb in združb zajemata vse širše grane in plasti gospodarskega dela. Inicijativa, iznajdljivost, živahna budnost je ipak prvenstveno pri zasebnem gospodarju, ki opravlja svoje, in ne pri ljudeh, ki so zastopniki ali uslužbenci drugih. Ugodne splošne, delovne, prometne in terenske prilike vabijo tujo podjetnost k nam. Velika podjetja z lastnimi sredstvi snovati je nam še kaj težko. Celo naprednejši narodi morajo na tem polju imeti potrpljenje. Trgovali in obrtovali smo pa v naših krajih od pam-

tiveka. Brezdvomno je stanovita nadarjenost in nagibnost za kupčijo in za obrtno delo pri nas že dolgo doma. V tem pogledu smo po srpsko rečeno »kolenoviti« in ne »skorojevičji«. Za velike naprave so zahteve vse druge. Kot gospodarsko mlad narod, ki je komaj 50 let ven iz kmetijstva, ne smemo zahtevati preveč od samih sebe osobito v času, ko se je marsikdo v svojih računih zmotil, pa so gospodarji denarnih vrel jako previdni, kadar gre za to, da bi privarčevani denar naložili v novem velikem podjetju kot snovatelji in ustanovniki. V našem narodu samem vidimo iz vprašanj, želj in tožb, ki nam dohajajo, koliko je zdravega prirodnega občutka za okolnost, da gospodarsko naprednejše delo zanaša večje blagostanje in kraj. Zdrav razum sam hitro vidi razliko med kraji, ki so od rok in ob stran prometa in brez obrtvalnosti, ter takimi, ki imajo kupčijo in obrtost razvito. Mnogim našim krajem so delovne prilike in dodaten zaslužek neogibno potrebni, sicer je siromaštvo strašilo pred selom in v selu in tudi dražilo, da se naš človek izgublja v tujino, neprimerno nevarnejše. Ni vseeno, kje je in kje dela naš človek. Gospodarsko in narodno politično je nepregledno važnejše, da ga zadržimo doma na lastni grudi osobito, dokler je priprost in prvinski, kajti kdor kot neizkušen prihajač ponuja svoje delo v tujini, naravno nima tistih izglede kakor razboritejši delavec, ki je že deloma to in tisto poskušal ter ni samo gledal v tla.

Balkanska konferenca

Te dni — od 4. do 12. oktobra — se bo vršila v Atenah balkanska konferenca. Trenutno živimo v času važnih konferenc. Na eni strani se je pred par dnevi v okrilju Društva narodov razpravljalo o važnih gospodarskih vprašanjih, v katerih so prekomorske države pokazale precej neprijateljsko lice napram evropskim agrarnim državam. Na drugi strani pa je bila baš te dni otvorjena v Londonu konferenca britanskega imperija, ki je zanimiva že radi tega, ker je javnosti tudi novinarjem zaprt dostop k razpravam. Že to samo na sebi nam jasno dokazuje, da se nahajamo v dobi splošne gospodarske krize in vse te konference imajo namen najti pot iz gospodarske zagate.

Inspirator balkanske konference je prejšnji grški ministrski predsednik Papanastasiu, mož, o katerem vlada splošno mnenje, da je politik praktičnega kova in treznega mišljenja in kateri bo gotovo igral še odlično vlogo v svoji domovini. Njegovo delo je, da se bo konferenca vršila baš v Atenah. Znano je, da so pred kratkim nastali med Grčijo in Bolgarijo carinski spori, ki še sedaj niso poravnani, med Rumunijo in Grčijo pa skoro carinska vojna: da ni prišlo formalno do nje, je zahvaliti sestanku grškega in rumunskega ministra v Ženevi, na katerem je prišlo do sporazuma. V skoro vseh balkanskih državah vlada občutna gospodarska kriza. Bolgariji povzroča skrbi izvoz koruze in jaje, rumunski agrarci so v težkem položaju, v Grčiji pa je izvoz padel nad eno milijardo drahem. Poleg tega se ni mogel doseči sporazum med Bolgarijo, Turčijo in Grčijo glede produkcije in izvoza tobaka — zadeva, ki zanima tudi nas. Vsekakor je v zadnji dobi bilo opaziti nekakšen nemir v gospodarski politiki na Balkanu. To nemir-

nost naj bi spravila s sveta balkanska konferenca. Zato se tudi v zadnjem času razpravlja o tem, da se ustanovi medbalkanska trg. zbornica, ki naj bi zasledovala skupne interese balkanskih držav s Turčijo vred. Tudi ta ideja izhaja od strani grških gospodarskih krogov.

V celoti se lahko reče, da so balkansko konferenco povzročili, kakor je že iz zgoraj navedenega razvidno, sledeči momenti: Težavni položaj balkanskih držav, posebno radi njihovega izvoza, kar je naravna posledica splošne situacije na svetovnih tržiščih, dalje vprašanja, tičočja se trgovskih pogodb med balkanskimi državami samimi.

Vprašanja torej, ki jih ima rešiti konferenca, nikakor niso lahka. Pomisliti je tudi treba, da je atmosfera v končni debati v gospodarskem odboru zveze narodov zopet pokazala, kako ostro so prekomorske države naperjene proti poizkusom evropskega gospodarskega sodelovanja in zlasti še proti poizkusom agrarnih evropskih držav, da v svrhu pospeševanja izvoza nudijo drugim evropskim državam kake prednostne carine. Tembolj se je čuditi, da zavzema isto stališče tudi Anglija, kar je nekoliko nelogično, kajti že sedaj se jasno vidi, da hoče ona sama skleniti posebne ugovore z dominijoni in z drugimi deli svojega imperija.

V težkih prilikah zboruje konferenca v Atenah. Pričakovati od nje preveč ne moremo in ne smemo. Veliko bo doseženo že s tem, če bo o vseh vprašanjih mogla mirno in stvarno razpravljati, da se odstranijo vsaj medsebojne trgovsko - politične difference, zlasti med Grčijo, Rumunijo in Bolgarijo in se tako ustvari za v bodoče baza, ki bo nudila vsem balkanskim državam možnost kolikor toliko tesnejšega sodelovanja med seboj.

K. J.

TRGOVSKE POGODBE JUGOSLAVIJE.

Na merodajnih meslih se zbira material za sklep novih trgovskih pogodb z državami, s katerimi doslej še niso obstajale. V prvi vrsti velja za Češko-Slovaško in Poljsko, nakar pridejo na vrsto Grčija, Albanija, Turčija in Bolgarija. Pogajanja o novi trgovski pogodbi z Avstrijo se bodo pričela v januarju 1931.

PODRAZENI IZVOZ DRV.

15 odstotno tarifno znižanje za izvoz drv je s 30. septembrom prenehalo in ni bilo obnovljeno. Zveza industrijev in trgovcev z gozdnimi produkti se je obrnila na trgovsko ministrstvo s prošnjo za obnovo znižane tarife. Opozarja se, da so zaloge zelo velike in da se izvozni čas pravkar pričinja. O nadaljnjih odredbah bomo še poročali.

NOVI PREDPISI ZA DRŽAVNO GOZDARSKO SLUŽBO.

Na temelju SS 127 in 185 gozdarskega zakona je minister za gozde in rude izdal naredbo glede uredilve gozdarske službe pri splošnih državnih oziroma upravnih uradih. Naredba obnavlja delokrog državnih organov gozdarske stroke, ki so prideleni splošnim upravnim uradom.

ZA DVIG TURISTIKE V JUGOSLAVIJI.

Sekcija za pospeševanje turizma v ministrstvu za trgovino in industrijo izdeluje načrt za dvig turizma v Jugoslaviji, zlasti v južnih okrajih in med temi posebno zopet v Zetski banovini. Posebno pozornost hočejo posvetiti gradbi modernih gostiln in hotelov ter izgradbi cestnega omrežja. Prav za izgradbo cest v Zetski banovini je bil izdelan v zadnjem času podroben načrt.

TRASIRANJE ŽELEZNIŠKIH PROG NA JUGU DRŽAVE.

Po naredbi gradbenega ministrstva se je osnovala pred kratkim komisija železniških strokovnjakov in geografov, ki si je nadelala nalogo, da na licu mesta študira zakonito določeno železniško progno Kosovska Mitrovica—Prišlina—Peč—Andrijevice—Mojkovac—Kolašin—Podgorica—Kotor ter da obenem pregleda variante za traso Kos. Mitrovica—Kotor. Gre, kakor vemo, za del Jadranske železnice Beograd—Kotor, ki se gradi iz Blairrovega posojila. Proga do Raške je že dograjena, od tam do Kos. Mitrovica je v gradbi, do Kotora dalje je pa v pripravi. Komisija bo študirala okrajševalne možnosti, pri čemer bo treba upoštevati znižanje obratnih stroškov, gospodarske in druge momente. Ko bo komisija dovršila delo ob tej proggi, bo preiskala še traso Valjevo—Tuzla—Doboj—Banja Luka in njene variante Janja—Bjelina—Modrič—Derventa—Prnjavor—Banja Luka—Prijedor. Komisija je že odšla v Kos. Mitrovico. Delala bo približno en mesec, če bo vreme ugodno.

IZVOZ GROZDJA V AVSTRIJO.

Izvoz grozdja v Avstrijo preko Maribora se vrši gladko in nemoteno. Na Dunaju je povpraševanje po jugoslov. grozdju močno in se dosega ugodne cene. Dosedanji izvoz v tekoči kampanji (preko Maribora) se ceni na več kot sto vagonov. — Smederevska vinarska zadruga je sklenila, da bo večino letošnjega grozdja izvozila v svežem stanju. Vinske rezerve iz prejšnjih let so zelo velike.

Težavnost tarifnega problema našega gospodarstva.

Predlogi za olajšanje izvozne krize. — Konkurenca inozemskega premoga. — Posledice vodne konkurence za našo industrijo.

(Iz poročila zborničnega tajnika g. Ivana Mohoriča na plenarni seji Zbornice za TOI v Ljubljani, dne 25. septembra 1930.)

(Nadaljevanje in konec.)

Poleg rudarske industrije je treba od pomoči s tarifnimi olajšavami tudi šumski industriji in lesni trgovini. Sedanji kritični zastoj se čuti v najširših plasteh. In ni niti čuda, vsaj je 46-3% produktivne površine Dravske banovine pokrito z gozdom in šteje šumska industrija nad 307 žag s polnojarmeniki in nad 2000 drugih žagarskih obratov.

Sedanja izvozna kriza lesne industrije se jasno izraža v naglem padanju tonaze v tekočem letu napram tonazi izvoza lesnih produktov v prvem polletju zadnjih treh let, ki je znašalo za celo dr-

	I. polletje 1928.
drva	206.853 ton
stavben les	777.998 ton
izdelki iz lesa	21.645 ton
skupno	1.006.498 ton
	I. polletje 1929.
drva	256.156 ton
stavben les	719.306 ton
izdelki iz lesa	27.471 ton
skupno	1.002.933 ton
	I. polletje 1930.
drva	135.439 ton
stavben les	673.980 ton
izdelki iz lesa	20.970 ton
skupno	830.389 ton

Drva so torej padla napram lanskemu letu skoro na polovico, dočim je gradbeni les nazadoval napram letu 1928. za 104.018 ton. Dravska banovina participira na celokupnem izvozu približno z eno tretjino. V drugi polovici tekočega leta je ostala situacija enako kritična kot v prvi.

Naš izvoz otežuje poleg padca cen na svetovnih tržiščih tudi v znatni meri nenaključna konkurenca razmerje z avstrijskim lesom na italijanskih tržiščih, ki so za nas najmerodajnejša in ki ima svoj vzrok v različnosti direktnih tarif za izvoz lesa iz Avstrije v Italijo napram jugoslovansko - italijanski direktni tarifi. Pri sestavi direktne tarife z Avstrijo se je po naših informacijah uporabljal za valorizacijo osnovne tarife ugodnejši ključ (350%), kakor pri sestavi naše tarife (400%). Razlika, ki nastaja vsled tega, znaša v gotovih relacijah do 5 lir po kubičnem metru, kar predstavlja pri mnogih transportih skoro cel iznos čistega dobička. Letno je vsled tega naš izvoz prikrajšan za okrog 20 milijonov dinarjev in sem zato v tarifnem odboru predlagal, da stopi naša železniška uprava takoj v stik z italijansko železniško upravo, da se naša direktna tarifa za promet z Italijo revidira na isti bazi, kot je sestavljena direktna tarifa za promet z Avstrijo. Upamo, da bo ministr-

stvo saobraćaja upoštevalo najnost tega predloga in podvzelo potrebne korake, da se vsaj v tej smeri izdejstvuje nekoliko olajšave za naš izvoz gradbenega lesa.

Direktna tarifa z Grčijo, ki je stopila dne 15. maja t. l. v veljavo, v mnogem oziru ni zadovoljevala naših interesov. V zmislu zaključkov seje industrijskega odseka z dne 7. junija t. l. je zbornica dostavila železniški upravi obširne predloge za dopolnitev tarife, od katerih je največji del že usvojen in izveden.

Grška tarifa nudi pa tudi za uvoz inozemskega blaga, posebno železniških izdelkov iz Belgije in Francije preko Soluna v južno Srbijo, znatne tarifne olajšave, ter je njeno uveljavljenje zopet otežalo naši železarski industriji konkurenco v teh krajih, kamor dospe blago domačega izvora, obremenjeno z visoko železniško vozarino. Razen Južne Srbije pritiska konkurenca inozemske metalne industrije tudi na Podonavju in v naših dalmatinskih lukah. Uvoz kovin, strojev in kovinskih izdelkov v našo državo po Donavi je v stalnem porastu razen v letošnjem letu, ko je konzum železa vsled splošne depresije občutno padel. Po Donavi so dospele sledeče množine kovinskih izdelkov v Jugoslavijo:

Leta	ton	Leta	ton
1925.	4.503	1928.	36.590
1926.	7.129	1929.	21.927
1927.	17.119		

Po morju se je uvozilo lansko leto 211.760 q železa v Jugoslavijo, od tega odpade na Dubrovnik 84.015 q uvoza potom inozemskih zastav ter na Split skupnega uvoza 54.720 q.

Pokazala se je zato potreba, da se naši železarski industriji z znižanjem voznine pomaga, da bi mogla na oddaljenih tržiščih, kjer se efekt zaščitne carine kaže v mnogo manjši meri kot pri nas, uspešneje vzdržati tujo konkurenco. Zbornica je na podlagi podrobnega proučavanja vprašanja stavila ministru zadevne predloge. Vsi pomisleki, ki jih navaja železnica proti odobritvi predlagane olajšave, obstoje v tem, da se nahajajo naše železarne v Dravski banovini v bližini mej ter se bo lahko inozemska konkurenca, ki dovaža blago po železnici, služila od teh postaj naprej po klavzuli največjih ugodnosti vseh olajšav, ki bodo dane domačim podjetjem.

Navedel sem samo nekoliko primerov, ki tangirajo tri panoge naše industrijske produkcije in pripominjam, da pri drugih panogah položaj ni nič manj zamotan in rešitev nič manj težavna. Naši gospodarski krogi v celoti podcenjujejo te težkoče in si predstavljajo v svoji površnosti rešitev teh vprašanj mnogo enostavnejše kakor je v praksi. Žal, da mi okvir poročila tudi tu ne dovoljuje, da bi se spustil v nadaljne poednosti, ki bi bile gotovo večini zborničnih članov nove in zanimive.

Zaključujoč to poročilo, hočem le poudariti, da je treba, če hočemo priti do tega, da bi naša železniška tarifa mogla bolje ustrezati potrebam gospodarstva, ustvariti predvsem finančne predpogoje za komercialno vodenje tarifne politike. Sedanji proračun železniškega ministarstva tega žal ne onemogočuje. Ako pogledamo proračun prometnega ministarstva, vidimo, da so znašali dohodki:

Leta	stojbin	Celokupni dohodki
1928	1.696.372.625 Din	2.427.942.876 Din
1929	1.885.485.093 Din	2.599.544.156 Din

tako, da izkazuje v blagovnem prometu porast dohodkov lani 189.112.458 Din.

Poleg navedenih dohodkov pa je železnica pobrala od strank tekom lanskega leta še iz naslova »saobraćajne takse« po tarifni postavki 101 taksnega zakona vsoto 289.182.102 Din, ki je že vračunana v cenah voznih listkov odnosno v blagovni vozarini. Ta znesek mora ministarstvo saobraćaja oddati finančnemu ministarstvu za splošne državne dohodke. Z drugimi besedami, pri plačanju vozarine plačajo interesi obenem še prometni davek v iznosu ca 290 milijonov dinarjev. To breme, katerega peza se v prejšnjih letih ni tako občutila, postaja danes vedno težje zmagljivo. Saj vidimo, da je to poleg davka na poslovni promet, tudi neke vrste prometni davek, ki le še v jačji meri bremeni izmenjavo blaga, podražuje produkcijo in upliva na

prodajne cene. Obenem je pa baš ta davek vzrok, da železniška uprava ne odobri potrebnih popustov, ki jih predlagajo zbornice da se pomaga onim panogam gospodarstva, ki so v težkem položaju.

Edino izhodišče iz te situacije je, da se proračun prometnega ministarstva reformira tako, da bi bili vsi dohodki od voznine in postranskih pristojbin, ki jih dobiva železnica od strank, na razpolago za potrebe železnice ter da se železniškega prometa ne obremenjuje še s posebnim davkom, železniškega proračuna pa z izdatki za neželezniške svrhe, katere bi se moralo kriti iz splošnega državnega proračuna.

O tem vprašanju je izdelana v tarifnem odboru izčrpna študija, ki je naslovljena na kr. vlado in od rešitve katere bo odvisen daljni razvoj situacije. V vsakem slučaju bo potreba velikih naporov in mnogo dela, da vzdržimo vsaj na sedanjih pozicijah, ker se nam trenutno za bodočnost nikakor ne odpirajo rožnati izgledi.

Kvalitetna
znamka

Zahtevajte
povsod!

Konkurzi in prisilne poravnave.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec september 1930. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 77 (3), v Savski banovini 4 (3), v Primorski banovini 0 (2), v Drinski banovini 0 (3), v Zetski banovini 3 (2), v Donavski banovini 5 (10), v Moravski banovini 1 (7), v Vardarski banovini 2 (15), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3).

Razglašene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 6, v Savski banovini 4, v Drinski banovini 1, v Dunavski banovini 4, v Vardarski banovini 2, Beograd, Zemun, Pančevo 1.

Odpravljeni konkurzi: v Dravski banovini 5 (5), v Savski banovini 7 (3), v Primorski banovini 5 (0), v Drinski banovini 10 (9), v Zetski banovini 0 (2), v Dunavski banovini 7 (7), v Moravski banovini 8 (10), v Vardarski banovini 11 (6), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (4).

Odpravljene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 2, v Savski banovini 2, v Primorski banovini 4, v Drinski banovini 1, v Dunavski banovini 3, Beograd, Zemun, Pančevo 3.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1930.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

Priporočamo
svoje izvrstne izdelke

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

Obvezno zavarovanje obrtnikov.

Obrtništvo Dravske banovine je potom svojih organizacij in zakonitih stanovskih zastopnikov že ponovno poudarilo potrebo, da se uvede poleg delavskega socijalnega zavarovanja tudi zavarovanje samostojnih obrtnikov. Potreba po uvedbi takega zavarovanja je utemeljena in nujna. Saj vidimo, da obratuje večina malih obrtnikov, naj si bodo to rokodelci ali trgovci, v takih razmerah, da je njih usoda v slučajih obolenj ali nezgod v mnogih primerih hujša in težja kot je usoda delavčeva. Z nesposobnostjo vsled daljše bolezni ali nesreče, sta obrtnik in njegova družina prepuščena milosti in nemilosti svoje okolice ali občine. Le redki so obrtniki, ki si morejo od svojega pičlega dnevnega zaslužka odtrgati še tako neznaten iznos, da ga prištedijo za slučaj bolezni ali delanezmožnosti sploh. Dnevno imamo primere, ko se obračajo obrtniške družine na organizacije in občine za pomoč iz najhujše bede, v katero so prišle vsled delanezmožnosti očeta-obrtnika. Da se zavaruje tudi obrtnik in njegova družina pred takimi najhujšimi življenjskimi krizami, so naše organizacije že davno in zlasti o priliki razprav o predlogih za novi obrtni red soglasno zahtevale, da se že v novem obrtnem redu predvidi vsaj načelno določilo, po katerem naj bi bilo za vsakega obrtnika predpisano obvezno zavarovanje za bolezen, nezgode, starost in smrt. Tako zahtevo je stavila, kakor nam je vsem znano, tudi naša zbornica.

Ker ni gotovo, ali se bo naši zahtevi glede zavarovanja ugodilo že v novem obrtnem redu, je zbornični član g. Josip Rebek na plenarni seji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dne 25. septembra t. l. predlagal, naj zbornica pošlje g. ministru za trgovino in industrijo spomenico s prošnjo, naj za primer, da se vprašanje glede zavarovanja obrtnikov ne bo rešilo v okvirju obrtnega reda, pripravi čimprej poseben načrt zakona o zavarovanju obrtnikov. Svoj predlog je g. Rebek utemeljeval s tem, da so obrtniki v teku zadnjih let na raznih obrtniških zborovanjih zahtevali, naj se pri zavarovanju samostojnih obrtnikov uvede načelo obveznosti zavarovanja za vse samostojne obrtnike. Od zavarovanja, ki bi slonelo na načelu prostovoljnosti, ni pričakovati zaželenih uspehov. Dobro uspevajoči, mlajši in trenutno zdravi obrtniki morejo skrbeti za deloneposobne, starejše in bolne. Če je kje, je tu brezizjemna solidarnost vseh obrtnikov nujno potrebna. Čim širša bo baza, čim večji bo obseg zavarovancev, tem cenejši bo zavarovanje in tem več bo moglo nuditi zavarovancem.

V resolucijah se tudi skoro soglasno poudarja, da bodi v zakonu predvideno obvezno zavarovanje za bolezen, nezgode, onemoglost, starost in smrt, to je za vse panoge, ki so tudi predvidene v zakonu o zavarovanju delavcev. Ako bi bila uvedba vseh panog hkratu težka, naj se uvede postopno ena panoga za drugo. Neodložljivo pa je, da se takoj uvede zavarovanje za primere bolezni. Vprašanje premij, dajatev, starostne meje i. dr., naj bi se določilo na posebni anketi zastopnikov zbornice in zvez, da se v tem oziru doseže enotnost.

Organizacija zavarovanja samostojnih obrtnikov naj bi se izvedla samostojno, ločeno od obstoječega delavskega zavarovanja. Ustanovi naj se za področje Dravske banovine popolnoma samostojna zavarovalnica, ki naj bo nosilec za vse panoge zavarovanja in ki naj se pri izvajanju zavarovanja oslanja na obvezna strokovna udruženja, ki so projektirana v novem obrtnem redu. Predlagatelj se ni spuščal v še podrobnejšo utemeljevanje gornjih načelnih zahtev, temveč se je le skliceval na izčrpne razprave o tem vprašanju, tako da so motivi, ki vodijo naše obrtništvo do gornjih zahtev, vsem znani.

Zbornica je navedeni nujni predlog soglasno odobrila.

Po svetu

Centralna banka v Beogradu zvišuje delniško glavnicu od 5 na 10 mil. dinarjev.

Telefonska pristojbina Brežice — Gradec je določena z Din 29-70, Brežice — Dunaj z Din 37-95.

Vzdrževanje katastra je dolžnost katastralnih občin, ki veljajo kot katastralne teritorialne enote. Več katastralnih občin tvori katastralno upravo.

Naročila jgsl. železne industrije se smatrajo za zadovoljiva. V zadnjem času so nakupile večje množine blaga državne železnice, deloma zaradi izgradbe drugega tira na progi Beograd — Niš, Izgreden bo tudi dvojni tir Novska — Zagreb.

»Mariborska svilenoindustrijska d. d.« se imenuje nova v Mariboru ustanovljena družba za izdelovanje naravne in umetne svile. Glavnica znaša 5 mil. dinarjev. Podjetje je oprto vseskoz na avstrijski kapital in je nadaljevanje nekega svoj časa od Slavenske banke financiranega podjetja.

Split je obiskalo v avgustu 746 Nemcev, 700 Avstrijcev, 385 Čehoslovakov, 180 Poljakov, 105 Angležev, 81 Amerikancev, 63 Italijanov, 60 Ogrov itd.

Med vicinalnimi železnicami v Bački in Banatu in med vlado se bodo vršila pogajanja, in če se do 1. januarja 1931 ne bo dosegel sporazum, bo odločilo sodišče. Tako je sklenil svet Društva narodov.

Braća Walder i drug v Zagrebu (Ilica 24), moško modno blago in pletenine, sta prišla v plačilne težkoče ter sta zaprosila za otvoritev prisilne poravnave izven konkursa. Pasiva se navajajo s 4.200.000 Din, aktiva z 2.100.000 Din. Tvrdba ponuja 40 odstotno poravnalno kvoto.

200 novih zadržnih mlekarin je bilo ustanovljenih letos doslej v Jugoslaviji. Poljedelsko ministarstvo bo vstavilo v proračun večje vsote za pospeševanje takih zadržnih ustanovitev.

Izvoz grozdja iz Jugoslavije se normalno razvija; vsak dan se odpošlje okoli 15 vagonov, zlasti s Fruške gore in iz Smedereva. Cena za kg Din 3 do Din 3-5.

Glede izvoza dalmatinskega vina smatrajo omejeno število eksportnih postaj z nižnjo voznino samo za namen, da se izvozijo res le vinske vrste boljših kvalitete.

Vprašanje Fordove tovarne v Jugoslaviji bo stopilo po poročilih iz Detroita v najkrajšem času v končni štadij. Kakor vse kaže, se bo tovarna gotovo zgradila.

Tečajne zgube na berlinski borzi v prvih treh četrtletjih so cenjene na dve milijardi mark.

Dividende bakrenih družb v USA so letos precej nižje kot so bile lani, kar se da razložiti iz velikega padca bakrenih cen.

Avstrijska produkcija piva je vsled novega zveznega davka na pivo v avgustu močno nazadovala in je bojazen za novo pivovarniško leto, pričene se s 1. avgustom, zelo velika.

Skupni indeks na dunajski borzi notiranih delnic je narasel v septembru za poldrugi odstotek, ob precejšnjem variranju posameznih skupin.

Pripravlja se velepotezna eksportna organizacija čslv. industrije klobas, zlasti pa praške šunke, da se poveča inozemska prodaja. Organizacija bo pričela delovati v najkrajšem času.

Nova pivovarna v Plznu, o kateri smo že poročali, bo opremljena z glavnicu 3 do 5 mil. Kč. —

Zahodnoevropska Zveza surovega železa je znižala ceno za lito surovo železo za 10 frankov na 570 frankov pri toni.

Da se zavaruje stabilizacija turškega denarja, je sklenil parlament, da sme vlada s pomočjo rezerve papirnatega denarja nakupovati angleške funte. —

Češkoslovaška je zvišala uvozno carino na žito na 25 Kč za met. stot, na moko in testenine za na 65 Kč; doslej je bila carina 22 in 63 Kč.

Tudi Francija hoče carino na žito občutno zvišati.

Cena surovega kavčuka v Londonu je padla na rekordno globino 3½ pence.

Iz poročila

zborničnega predsednika g. Ivana Jelačina o delovanju zbornice v dobi od 15. decembra 1929 do 25. septembra 1930.

4. Obrtni red in zbornični zakon.

Med zakonskimi projekti, ki jih je obravnavala zbornica v razdobju od zadnje plenarne seje, je najvažnejši načrt novega obrtnega reda. O njem smo že razpravljali podrobno v vseh odsekih. Zbornica je v zmislu zaključkov odsekov predložila ministru konkretnizirane izpreminjvalne predloge s podrobno razlago in utemeljitvijo in si je prizadevala, da se jih pri končni redakciji vpošteva in in usvoji. Obrtni zakon se nahaja sedaj v končni redakciji v trgovinskem ministru ter bo najbrž skupno z zakonom o zbornicah predložen še tekom letošnje jeseni vrhovnemu zakonodajnemu svetu v odobritev.

Vprašanju sestave, organizacije, delokroga in oblike zbornice je bila posvečena letošnja konferenca zbornic, ki se je vršila v Dubrovniku dne 25. in 26. maja t. l. Za to konferenco sta zagrebška in ljubljanska zbornica izdelali obsežen referat o pomenu in važnosti zbornic za gospodarstvo v Jugoslaviji ter o uspehih naših stremeljenj in prizadevanj na polju posvečevalnega, iniciativnega in pospeševalnega dela v prošlem desetletju. V tej publikaciji je v glavnih obrisih očitano obilno delo zbornic na polju gospodarske politike ter njihovi praktični uspehi pri pospeševanju trgovine, industrije in obrti. Smatram, da je za vsakogar, kdor hoče stvar objektivno presojati, podan dokaz, da je uspešno delo in strokovni napredek mogoče le v jakih skupnih zbornicah, ki razpolagajo z zadostnimi sredstvi, da morejo biti kos nalogam, ki jih jim nadeva sedanja težka doba.

Tudi na sami konferenci, na kateri se je razprava v glavnem vrtela le okrog vprašanja obrtne oblasti pri zbornicah ter okrog vprašanja oblike zbornic, je prišlo to prepričanje do pozitivnega izraza, izvzemši beograjske zbornice, ki prejkoslej formalno še vztrajajo na sistem ločenih zbornic. Argumenti, ki jih je navajal predstavnik beograjske zanatske komore na tej konferenci za sistem ločenih zbornic, niso mogli nikogar prepričati in tudi niso za objektivno presojo dovolj stvarni, da bi se mogli meritorno vpoštevati. Dokaz temu je 80-letni razvoj prilik in složnega delovanja vseh treh panog v naši zbornici. To stališče so tudi v zmislu prejšnjih sklepov zborničnega plenuma dosledno zastopali naši delegati na tej konferenci in zato s trdnim prepričanjem pričakujemo, da bo stališče večine zbornic usvojeno tudi v novem zborničnem zakonu.

Je pa še drugo vprašanje, ki stopa v zadnjem času v ospredje, to je osnivanje odsekov za kmetijstvo v skupnih gospodarskih zbornicah. Povod k temu je dala beograjska trgovska zbornica, ki je pred letom dni ustanovila svoje poljeprivredno odeljenje v svrhu pospeševanja kvalitetne produkcije poljskih pridelkov in pozvala vse ostale zbornice, da sledijo njeni inicijativi. Dosedaj se po našem znanju še ni odzvala temu vabilu nobena zbornica in smatram zato, da bo treba v tem vprašanju počakati odločitve naših posestrim.

Letošnji jesenski kongres komor in gospodarskih organizacij, ki se je vršil pretekli teden v Beogradu, je razpravljajal poleg ocene našega izvoza tudi o perečem vprašanju banovinskih in občinskih davščin in taks. Naša zbornica je prevzela referat o aktualnih vprašanjih naše zunanje trgovine in o novih smereh naše trgovinske politike, v katerem je v okviru splošnih potreb naglasila tudi težko stanje eksportnih industrij v Dravski banovini in predložila ukrepe za njihovo ublažitev.

5. Finančne zadeve.

Nov državni proračun, ki je stopil dne 1. aprila v veljavo, predvideva

napram prejšnjemu nad pol milijarde porasta splošnih državnih izdatkov in za okrog tristo milijonov pri državnih podjetjih, dočim so se dohodki državnih podjetij zmanjšali od 2.179 na 428 milijonov dinarjev. Iz finančnega zakona so bile končno izločene odredbe legislativnega značaja, ki so se v prejšnjih letih pri njih redno pojavljale v veliki množini. V svrhu kritja povečanih izdatkov predvideva državni proračun seveda tudi zvišani donos neposrednih davkov za okrog 100 milijonov dinarjev, davka na poslovni promet za 80 milijonov dinarjev, donos taks za 45.7 in carin za 89.7 milijonov dinarjev.

Prvi banovinski proračun, ki je stopil istočasno z državnim v veljavo, predvideva splošnih izdatkov 136 milijonov dinarjev ter za banovinska podjetja 29 milijonov izdatkov in 41 milijonov dohodkov. Že v tem prvem proračunu zahteva služba banovinskih dolgov 11 milijonov dinarjev in dosega tako izdatke za splošno banovinsko upravo. Za kritje izdatkov služijo poleg državne dotacije v iznosu 30.8 milijonov dinarjev v glavnem dohodki iz 16 vrst raznih banovinskih davščin, ki so deloma prevzete iz prejšnjih oblastnih davščin, deloma na novo vpeljane in katerih skupen donos je proračunan na 85.68 milijonov dinarjev. Glavni del donosa odpade na trošarino na alkoholne pijače 35.8 milijonov dinarjev ter na 40 % doklado na direktne davke v iznosu 30.8 milijona dinarjev. Državna dotacija krije samo 22.7 % budžeta. Banovinski proračun za Dravsko banovino je v primeru z drugimi banovinami razmeroma visok in znašajo izdatki na glavo prebivalca 130 Din 80 p. Zato dosega tudi povprečna obremenitev po banovinskih davščinah na glavo 82.40 Din.

Za potrebe oddelka za trgovino, obrt in industrijo predvideva banovinski proračun 3.48 milijona dinarjev, od česar odpade 1.08 milijona dinarjev na podpore obrtnim in trgovskim nadaljevalnim šolam ter tečajem za izobrazbo učitelstva, 1.005.000 Din na pospeševanje obrta in trgovine ter končno 990.000 Din na pospeševanje tujkega prometa.

Kakor vidimo, je razvil banovinski proračun za pospeševanje strokovne izobrazbe, strokovnega šolstva in tujkega prometa lep program in želimo le, da bi se v prihodnjih proračunih podpore za te svrhe, ki imajo eminentno produktivni značaj, povečale in delo na pospeševanju razširilo. Zbornica bo s svoje strani stremela, da se delo banovine na pospeševanju gospodarstva dopolnjuje z delom in programom zborničnega Zavoda za pospeševanje obrta, da bi se predvideni krediti čim racionalneje uporabljali in dosegel čim boljši skupni uspeh.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

PRIDELOVANJE OLIVNEGA OLJA V JUGOSLAVIJI.

Pri TOI v Splitu se je vršila le dni anketa o pridelovanju olivnega olja v Jugoslaviji. Ugotovila je: Pretečna večina v Jugoslaviji produciranega olivnega olja ni rafinirana. Obsloječe male rafinerije imajo zelo majhno kapaciteto in finančno ne stojijo dobro. Poraba rafiniranega olivnega olja v Jugoslaviji je razen v Dalmaciji zelo majhna, ker večina konsumentov posebnega okusa olivnega olja nima rada in ker je cena rafiniranega olivnega olja v normalnih razmerah za 50 do 80 odstotkov višja kot cena rafiniranega olja iz semenskih zrn. L. 1928 je znašal uvoz rafiniranega olivnega olja 100 vagonov, izvoz pa 50 vagonov. Iz tega sledi potreba zgradbe moderne oljne rafinerije v Dalmaciji, ki bi mogla producirati v prvih letih 100 do 120 vagonov olja in bi mogla to količino polagoma dvigniti. Z ustanovitvijo lakšne tovarne bi se mogel preprečiti tudi izvoz surovega olja. — Ugotovitve TOI v Splitu bodo našle v mednarodnih krogih gotovo odmev, saj se li krogi, kakor smo že omenili, za procvit naše agrikulture v zadnjih časih mnogo bolj zanimajo kot so se doslej.

TOVARNA »ODOLA« V JUGOSLAVIJI.

Minister za trgovino in industrijo je potrdil pred kratkim ustanovitev in pravila družbe Odol d. d. s sedežem v Beogradu. Osnovna glavnica je navedena z 200 delnicami po 5000 Din, torej 1 milijon Din. Tako ustanovi znana dresdenska tvrdka svojo lasno podružnico oziroma tovarno v Jugoslaviji.

NOV BANČNI ZAKON V RUMUNIJI.

V rumunskem finančnem ministru se dela na novem bančnem zakonu. Ker navaja vlada veliko število v zadnjih letih ustanovljenih malih bank kol edino oviro za močnejše znižanje obrestne mere, hoče prisiliti male banke k združitvi. Za novo ustanovitev bank, ki se smejo otvoriti le kol d. d. in z visoko minimalno glavnico, bodo izšle ostre določbe in bo potrebno za to posebno dovoljenje. Delokrog bank bo strogo orisan. Posebne določbe bodo obravnavale pravico za sprejemanje depozitov. Določeno bo golovo razmerje med svojo depozitov in ono likvidnih angažmajev. Banke bodo obvezane, da bodo svoje bilance redno in večkrat objavljale. — Svočasno pisali, kako je šla hudi poljska vlada iz istih vzrokov v boj proti malim bankam, kako je določila minimalno glavnico svojo ild.

MEDNARODNA ČOKOLADA SE ZDRUŽUJE.

V Antverpu v Belgiji se je vršila konferenca evropskih tovarnarjev kakaoa in čokolade. Ze dolgo časa so nameravali ustanoviti mednarodni centralni urad čokoladne industrije. Ustanovitev tega urada je bila sedaj v Antverpu sklenjena soglasno. Sedež urada bo Bruselj. Zaenkrat gre samo za rahlo organizacijo, ki naj vzdržuje kontakt med posameznimi skupinami in producenti. Poleg vseh evropskih držav so se novi organizaciji pridružile tudi južnoameriške države Venezuela, Peru in Urugvaj. Domneva se, da bo urad dobil pozneje trdnjše in konkretnjše oblike in da se mu bodo pridružile še ostale dežele, ki producirajo kakao. Sicer je pa že to dosti, če so evropske dežele v organizaciji, ker je itak večina produkcije kakao v njih rokah.

USTANOVITEV OGRSKE TOVARNE ČEVLJEV.

Velika budimpeška tvrdka čevljev Karol Csákány ustanavlja moderno veliko čevljarsko podjetje v Györu (Rab) z delniško glavnico 15 milijonov pengö. Zaposlenih bo 5000 delavcev. Poleg ogrske glavnice je udeležena tudi čehoslov., nemška, švicarska in holandska glavnica. Nova tovarna bo opremljena z lasno tovarno usnja, tekstilij itd., da bo mogla sama dobaviti vse porabne predmete za izdelovanje čevljev. Hočejo po nizki ceni izdelovati prima-čevlje in sicer bodo vpeljali enofne lipe. Najcenejši par bo stal 6 pengö, najdražji 18.80 pengö. Računaj en pengö nekoliko manj kol 10 Din, pa imaš ceno.

NOVA TOVARNA ŽELEZA V SARAJEVU.

Priprave za ustanovitev velike tovarne železa v Sarajevu so že tako napredovale, da bodo mogli pričeti z gradbo tovarne najbrž že v bližnji pomladi. Stavbišče bo obsegalo več kvadratnih kilometrov. Nova tovarna bo ena največjih tovrstnih tovarn v Jugoslaviji in bo zaposlenih v nji približno 10.000 delavcev. Železo in premog sta oba v bližini.

Ljubljanska borza

Tečaj 3. oktobra 1930.	Povpr. število Din	Ponudbe Din
»»» 12h		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.775
Berlin 1 M	—	13.445
Bruselj 1 belga	—	7.8752
Rudimpešta 1 pengö	—	9.8850
Curib 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9577	7.9877
London 1 funt	273.99	274.79
Newyork 1 dolar	56.265	56.465
Paris 100 fr.	220.66	222.60
Praga 100 kron	187.17	167.97
Prat 100 kr.	294.55	296.55

Pomudbe: poupraševanja

Tvrdka: Bigio Hakim & Co., General Merchants & Importers, Cairo, Maghrabi Street 5, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvornicami, ki izdelujejo pohištvo iz upognjenega lesa, kakor stole itd. Gori omenjena tvrdka ima dobre reference. (Dopisuje se tudi v srbohrvatskem jeziku).

Const. S. Chrysopoulos Patras, Grčija, se zanima za uvoz našega lesa v Grčijo in želi prevzeti zastopstvo kakšne tukajšnje solidne tvrdke, ki še nima svojega zastopnika v Grčiji. (Gre se predvsem za rezani les).

Tvrdka: Cav. Rag. Enrico Marchesoni, quartiere Pindemonte — Villa Gregorio, Verona, Italija, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki mehkega in trdega lesa.

Ditta Ing. Vincenzo Millich, Zara, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki stavbnega lesa.

Razno

Koliko se izdela umetne svile. Neka angleška statistika ceni svetovno produkcijo umetne svile v prvem letošnjem polletju na ca 91.300.000 kg, kar napram prvemu lanskemu polletju ne pomeni nobene posebne razlike. Vendar pa pravijo, da bo skupna letošnja številka zaostala za lansko — 185 milijonov 200.000 kg — ker se že dalj časa opaža zmanjšana produkcija, pogojena vsled padajoče porabe. Svetovna poraba umetne svile v prvem letošnjem polletju — je cenjena na 87.900.000 kg, to je okoli 3.400.000 kg manj kot znaša produkcija; in k temu pridejo še že itak znatne prejšnje zaloge. Položaj na trgu umetne svile kakor tudi na tekstilnem trgu se s tem še bolj poslabša in ni zato v doglednem času pričakovati nikakršnega zboljšanja v cenah. Razen v Nemčiji in Holandiji se opaža sedaj v vseh produkcijskih deželah omejitvev produkcije.

Trgovina in industrija Ogrske v letu 1929. TOI v Budimpešti priobčuje pravkar svoje poročilo o trgovini in industriji Ogrske v letu 1929. Poročilo je izšlo poleg madjarščine še v nemščini, francoščini in angleščini in je neobhodno potreben vir zlasti za one inozemske trgovske kroge, ki se zanimajo za ogrske razmere. Niso opisane samo splošne gospodarske razmere Ogrske, temveč obširno tudi poljedelska produkcija, ustanovitveno gibanje, zunanja trgovina, denarne, kreditne in socialne razmere ter prometstvo.

Rusi prodajajo Angležem les. Med ruskim trustom lesa in med angleško centralno družbo za prodajo lesa se je sklenila začasna pogodba, po kateri bo nakupila angleška družba ves ruski lesni eksport v letu 1931. Gre za 600.000 standardov, k čemur pride še nadaljnih 100.000 standardov, ki se nahajajo že v Angliji. Cena za standard je 11 funtov 10 šilingov, dočim je znašala cena lesa pred sklepom pogodbe 13 funtov in 5 šilingov. Ruski eksporti lesa v Anglijo so znašali v povojnih letih doslej povprečno 250.000 standardov na leto. Nova pogodba je torej izvozno množino več ko podvojila.

Mednarodni zračni transporti. Izšla je 7. številka X. zvezka informacijskega oddelka pri Društvu narodov v Ženevi, ki vsebuje poročila o delovanju Zveze narodov v juliju. V zvezku je tudi poročilo o zborovanju Odbora za sodelovanje med zasebnimi zračnimi plovbnimi podjetji; zborovanje se je vršilo od 9. do 12. junija t. l. in je imelo bolj pripravljen značaj. Tajništvu Društva narodov je bilo naročeno, naj predloži poročila o raznih vprašanjih zračnega prometa, med drugim o zavarovanjih in poenotenju carinskotehniških in statističnih formalitet. Predmet študij bo tudi razširjena in sistematična služba kombiniranih transportov (potovanja z aeroplani, železnicami in ladjami) ter uredba glavnega omrežja stalnih zračno-prometnih prog in prav tako vprašanje zračnopoštne službe v Evropi.

Oglas

Dne 10. oktobra 1930 ob 10. se vrši pri okr. sodišču v Ljubljani, soba štev. 15

sodna dražba vile

CESTA NA ROZNIK št. 1 v Ljubljani, spadajoče v konkurzni sklad tvrdke Gričar & Mejač.

Najmanjši ponudek za vilo z vrtom (1695 m²) Din 680.000.—.

Kaveije je treba položiti Din 82.629.—.

Podrobnejša pojasnila daje konkurzni upravnik

Dr. TREO LUCE

odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 29/I.

Telefon štev. 2111.

Gospodarski položaj Češkoslovaške.

Gospodarski položaj Češkoslovaške se more sedaj označiti najbolje z izrazom »stabilizacija depresije«. Padanje produkcijske intenzitete, ki se je v prejšnjih mesecih stalno javljalo, je vsaj zaenkrat ustavljeno. Nadaljnji razvoj zavisi naravno v prvi vrsti od bodočega položaja svetovnega gospodarstva. Trenutno je pač dobro znamenje to, da se novi simptomi specielno češkoslovaške krize ne javljajo več.

Zboljšanje v prodaji premoga in tudi v izvozu rjavega premoga je v prvi vrsti sezonski pojav. Produkcija premoga in tudi produkcija surovega železa je pa kljub zbolšanju v zadnjem času manjša kot je bila lani. Strojna industrija kaže še nadalje depresijske znake, pri čemer so manjši obrati močnejše prizadeti kot večji. Položaj steklene industrije je kljub lahjemu zbolšanju še nadalje nezadovoljiv; zlasti trpi vsled padajočega slavnega gibanja industrija šip. Zelo resne pritožbe prihajajo iz industrije porcelana; tudi v šamolnem blagu je kupčija nezadovoljiva. Pod močnim pritiskom je nadalje tekstilna industrija; dotok naročil je trajno slab, prav tako plačila. Najbolj sta bili od depresije prizadeti bombaževa in platnena industrija, dočim je v svileni industriji položaj še razmeroma ugoden. Tudi v konfekcijski industriji se sedaj zmeraj močnejše javlja padanje naročil. Majhno poživljenje se je pokazalo v papirni industriji, kar velja zlasti za industrijski ovojni papir.

Eden prvih vzrokov depresije je in ostane močno zmanjšano stavbno gibanje. Opekarne svoje produkcije ne morejo prodati, prodaja apna je slaba. Nasprotno se pa drži prodaja cementa približno na lanski višini, ker so ojačene cestne gradbe nudile nadomestilo za manjše stanovanjsko stavbno gibanje. Iz istega vzroka so tudi kamnolomi dobro zaposleni.

Denarni trg kaže znane simptome krize. Vsled zmanjšane industrijske po-

trebe po obratnem kapitalu ostane denarni trg likviden, ne da bi pa s tem nastopilo že dolgo pričakovano znižanje kreditne obrestne mere. Povpraševanje po dolgoročnih kreditih traja naprej. Na praški efedni borzi se položaj tudi ni izpremenil. Oblikovanje tečajev je vsled trajne, deloma sezonske slonacije labilno. Do močnejših zgub v tečajih pa ni prišlo. Pač pa morajo denarni zavodi večkrat ščititi trg z intervencijami.

Iz tega, kar smo zgoraj navedli, se more razlagati tudi poslabšani položaj delovnega trga. Sezonski vplivi so ga le prav malo razbremenili. Za zimske mesece računijo s poslabšanjem. Odgovarjajoč gospodarskemu položaju je brezposelnost največja v tekstilni industriji; nato pridele kovine predelujoča in stavbna industrija. Splošna številka brezposelnih s ca. 70.000 je pa relativno vsekakor izredno manjša kot so številke za Anglijo, Nemčijo ali U. S. A.

Dr. A. Worliczek piše v »N. W. T.«: Slejkoprej koleba presojanje »Češkoslovaškega položaja med optimizmom in pesimizmom. Na meslu pa ni ne eden in ne drugi. Sicer je skupno gospodarstvo pod splošnim pritiskom, a brezupni pesimizem nikakor ni opravičen. Gospodarski razvoj zadnjih mesecev je bil brezdvomno v prvi vrsti odvisen od položaja na svetovnem trgu, ki je izžareval tudi v Češkoslovaški, čeprav je leta kazala v začetku osupljivo odporno silo. Znakov posebne češkoslovaške krize pa tudi danes še ni.«

Rusija in Italija. Statistični podatki prihajajo včasih bolj počasi in izvemo šele sedaj nekaj o trgovini med Italijo in Rusijo v prvem letošnjem četrtletju. Izvoz italijanskega blaga v Rusijo — avtomobili, stroji, žveplo, citrone, barve itd. — je znašal v tem četrtletju 34 milijonov lir — lani 19 —; uvoz ruskega blaga v Italijo (žito, ostanki petroleja, bencin, premog pa 98 milijonov lir — lani 62 —.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. oktobra t. l. ponudbe glede dobave kalužnih ventilov; do 10. oktobra t. l. glede dobave 12 komadov automatičnih sklepov in 25 komadov ampermelrov; do 13. oktobra t. l. glede dobave 4000 komadov srešne opeke, 50 komadov steklene opeke, 49 palic elektrolitnega bakra, 1000 kg strojnega olja in 45 kg azbestnega barvila. —

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. oktobra t. l. ponudbe glede dobave pisarniških polrebščin, 30 kg žveplene kisline; do 16. oktobra t. l. glede dobave 200 melrov balat jermen in 50 zvilkov vrvi za okenske zastore. —

Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 50.000 komadov kapsol. —

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 5 vagonov lesa. —

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg železne žice, 50 kg podkovnih žebeljev, 20 komadov žag za Galer, 500 žag za kovino, 4 vagonov jelovih desk, 3000 kg tračnih žebeljev, 100 kg mizarskega kleja, 50 kg usnja, 100 kg solne kisline, 10 kg nafthalina, ca. 900 kg vijakov z maticami.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 16. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 12.000 komadov krajnikov in 280 komadov zavornjakov za lokomotive. —

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 16. oktobra t. l. ponudbe glede dobave bombaža za čiščenje ter glede dobave zidarskega in tesarskega orodja. —

Vršile ne bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 6. oktobra t. l. pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave pisarniškega materiala. — Dne 11. oktobra t. l. pri Komandi Bregalničke divizijske oblasti v Šlpu glede dobave pisarniškega materiala. — Dne 13. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave materiala za gornji ustroj (groverjevji obroči, tračni žebelji, skretniški material). — Dne 15. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 2610 kg firneža, ca. 1800 kg raznih barv, 180 kg svinčenega belila, 250 kg minija v prahu, 500 kg karbolineja, 400 kg gorske krede, 910 kg kila, 790 m² navadnega

Poslano.

Na številna vprašanja pojasnjujeva, da nimava nikakih stikov s sedanjo tvrdko J. Gorec nasled. Auerhammer-Ogrin družba z o. z. (lastnik Ivan Auerhammer), ki ima svoje poslovne prostore na Miklošičevi cesti 30. Za sedaj poslujeva na Gosposvetski cesti 14 (delavnica, telefon 2662) z novembrom pa zopet v trgovskih prostorih v palači Ljubljanske kreditne banke na Dunajski cesti 1, ki se bodo renovirali.

**Joso Gorec
France Ogrin**

stekla, 146 kg kosilra za spajanje; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave slenja, gorilcev in stekel za svetiljke; dne 16. oktobra t. l. pa glede dobave opeke. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 16. oktobra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 3000 parov usnjenih copal za bolnike. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem slagališču.) —

Prodaja lesa se bo vršila polom ofertalne licitacije dne 16. oktobra t. l. pri Direkciji šuma Križevačke imovne občine v Bjelovaru. (Oglas in pogoji so interesentom v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.) —

Tržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 26. 10. 1930 je bilo pripeljanih 329 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 80—100, 7—9 tednov stari 150—200, 3—4 mesece stari 250—300, 5—7 mesecev stari 420—500, 8—10 mesecev stari 580—680, 1 leto stari 1000 do 1100, 1 kg žive teže Din 11—13, 1 kg mrlve teže Din 15—17. Prodanih je bilo 236 svinj.

- KNJIGOVEZNICA -

K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

ŠTRACE

JOURNALE

ŠOLSKÉ

ZVEZKE-MAPE

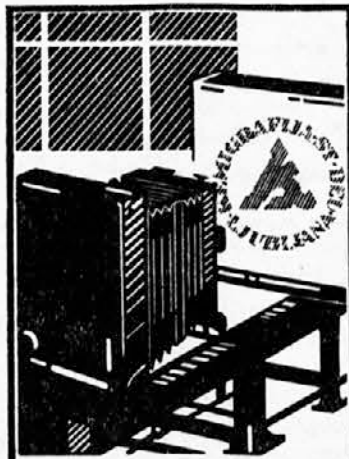
ODJEMALNE

KNJIŽICE

RISALNE

BLOKE

I. T. D.

— IZDELUJE SOLIDNO —
KLIŠEJE

VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISBAH V ENI ALI VEČ BARVAH
— KONKURENČNE CENE —
KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA
DALMATINOVA ULICA ŠT. 13

Veletrgovina

A. Šarabon
Ljubljana

prilporeča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželna pridelke - Raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

Račune, memorandum, cenike,
naročilnice v blokkih s poljubnim
številom listov, kuverte, etikete in
vse druge komercijalne tiskovine
dobavlja hitro po smernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!

Trgovci! Naročajte in širite **Trgovski list**

**Motvoz
Grosuplje**

domači slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**